

Breaking the Silence: Combating FGM in Iraqi-Kurdistan

شکاندنی بیده‌نگی

روبەر روپونه‌وهی خەته‌نه‌کردنی میینه له کوردستانی عێراق

له گەلائە نامه نیۆدەولەتیه کانی ماف مرۆڤدا خەته‌نه‌کردنی میینه وەک جۆریکی سەخت له توندوتیزى ناسراوه و پیناسە دەکریت به توندو تیزى بەرامبەر بە زنان و مندان و پینومایى ئازانسە کانی ناوخۆ نیۆدەولەتیه کان کراوه بۆ دژایەتى ئەم دیاردهیه وە له چەند وولاتیکی جیاجیالە فەریقیا وەلم دوايەدا بە هەمان شیوھ له ئەوروپاش .

بەلام له عێراق و سەجم ولاتانی رۆژه‌لاتی ناوەراست له بەلگەنامە کانی نەته‌وهیه کگرتوه کان و دەولەتانی ناوجەکەدا ئەم دیاردهیه پشتگویخراوه .

ژنانی کوردستانی عێراق ئەم بیده‌نگیه يان شکاند وە سالی 2005 بە پی راپورتە کان دەرکەوتوه کە له هەندیک ناوجەدا بە پیزە 60٪ ژنان خەته‌نه کراون. پزیشک و چالاکوانە کان له راپورتە کانیان هەمان پیزە دەردەخن له ناوجەی هەرمی کوردستان له باکوری عێراق.

وەک دەرئەنجامیک ریکخراوه کانی مافی مرۆڤ و گروپە کانی ژنان بە هاوکاری ریکخراوى وادی ئەلمانی کە دەست پیشخەر بوون بۆ روبەر روپونه‌وهی خەته‌نه کردنی میینه له ناوجەکەدا .

ھەلمەتیکی چالاک له دژی خەته‌نه‌کردنی میینه پاده‌گەیەن لەزیر ناوەنیشانی خەته‌نه‌کردنی میینه بوهستینن له کوردستان ؟ !

لەدرئەنجامی ئەو راگە ياندنه گشتى و بەرفراوانەی له روو بە روو بونه‌وهی خەته‌نه‌کردنی میینه وە دەست پیشخەری و پشتگیری کردنی ئەم کەمپینه لەلایەن چەند ریکخراویکی جۆراو جۆری ناو خۆ و دەره روه کە ئامانجيان قەدەغە کردنی خەته‌نه‌کردنی میینه يە .

لە ریورەسمی مەراسیمی رۆژی جیهانی ژناندالە مارسى ، 2007 كەمپینی خەته‌نه‌کردنی منیینه بوهستینن بەرپاکرا و ياداشتیکیان پیشکەشى، پەرلەمانی کوردستان كرد .

ئەم ياداشتە له چەند له پەزئانە يە کە ناوحۆيدا بلاۆکرایە وە داوا دەکات کە بە ياسا خەته‌نه‌کردنی میینه بوهستیت يان قەدە غەبکریت ، وە له چەند رۆژیکی كەمدا توانرا زیاتر له 14000 ئیمزا له لایەن خەلکە وە كۆكرايە وە كە تیياندا چەندین كەسى نوسەرو هونه‌رمەند ورۆژنامە نوس بون .

ياسايەك دژی خەته‌نه‌کردنی میینه خرایە بەردهم پەرلەمان :

دوای پشتگیری کردنی را گشتی بۆ داواکردنی قەدەغەکردنی خەتهنەکردنی میینە ، وە کۆبۇونەوەی چەند پىپۇرىك لەچەندىن بوارى تايىەت كە پىكھاتبون لە ئېزىش، پارىزەر، بزوتنەوەكانى مافى زنان، و مافى مۇۋەلە كۆنفرانسى مانگى 4_2007 بۆ ئامادەکردنى پەشىسىكى ياسايى لە دىزى خەتهنەکردنى میینە وە ياساكە پېشىكەشى پەرلەمانى حکومەتى هەریمى كوردىستان كرا وەچاودروان دەكىرىت ئەم ياسايى لەلايەن پەرلەمانەوە پەسەند بکىرىت

ھەر بەخشىن و ھاوكارىيەك ئەتوانىك گۇپانكارى دروستىكەت :

بۆ سەركەوتن و گەيشتن بە ئامانجى ئەم كەمپىينە وە زىاتر بۆ پەرسەندنى ئەم كارە پىويىستان بە پشتگىرى ئىيەيە ھەربەخشىنىك جىاوازىيەك دروست دەكتات، لەم دوايانەدا دەركەوت بە وىناكردىنىكى بارو دۆخەكە بە شىيەيەكى سەرنج راكيش كە لە ناوجەرى رانىيە دەركەوتوھ كە رىزەي خەتهنەکردنى میینە لە 95% وە ھەروەها راپۇرتەكان ئاماژە بەوە دەدەن كە لە ناوجەى كوردىستانى _ ئىران ئەم دىاردەيە بەربلاؤھ.